

PREPOROD

www.sindikata-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

Uvrede

Da tanka, ponekad i vrlo tanka, crta može dijeliti obranu od napada pokazao je ovih dana premijer Milanović. Umjesto da se makar i pokuša obraniti od brojnih neugodna pitanja iz proključalih zbornica, na primjer zašto je korekcijom koeficijentata mnogima ipak vraćeno manje nego što im je oduzeto; ili kako su to na red ipak prije došle liječničke od učiteljskih plaća; ili kako to novca ima za sportske mirovine, a nema za stručno usavršavanje nastavnika; ili što stoji iza financijskog kažnjavanja sudionika u zakonito organiziranom štrajku; ili kako to Vlada nekima može a nekima ne može poništiti odredbe važećih kolektivnih ugovora ili... dakle umjesto da odgovorima na spomenuta pitanja pokuša obraniti sebe i svoje ministre, premijer je, ničim izazvan, uvredama napao one koji ništa niti krivo niti našao nisu učinili ni njemu osobno, ni Vladi kojom već drugu godinu, s dosta skromnim učinkom, Zoran Milanović upravlja.

„Pidgin language” Milanovićeve stranačke kolegice, mnoge je nasmijao, tek rijetke iznenadio. Otprije se naime znalo da najpoznatijoj Zadranci služenje engleskim jezikom i nije neka jača strana. Sasvim drugačije stvari stoje s premijerovom obranom neobranjivog. Naime njegovo je „držanje štange” nesuđenoj europarlamentarki mnoge iznenadilo, tek rijetke nasmijalo. I da, nikako najmanje važno, dosta njih uvrijedilo. Izjava prvog čovjeka izvršne vlasti u Hrvata da dotična bolje govori nego što čita engleski ili izjava da engleski bolje od Ingrid ne govore ni neki nastavnici engleskog, među prosvjetarima je dočekana prvo s nevjericom, a zatim i sa zgražanjem. Umjesto da pokuša ublažiti štetu koju je nanio sebi, svojoj stranci i Vladi, premijer je naknadno, u svome stilu, dolio još malo ulja na sasvim u javnosti solidno razbuktalu vatru. Odmjeren komentar kolegice Ksenije Rumore, predsjednice Hrvatske udruge profesora engleskog jezika (Hupe), premijer je obezvrijedio riječima kako „nikad nije čuo” za tamo neku udruhu koja, podatak nije teško pronaći, ne samo da postoji više od dva desetljeća nego i okuplja više od 600 profesora engleskog jezika. Nitko dobronamjeren premijeru ne može zamjeriti što ovo ne zna, ali mu se može i mora zamjeriti što, bez ikakve provjere, s omalovažavanjem govori o onome što nimalo ne poznaje.

I dok se još čekalo da premijer nekako sanira *pipl mast* *trast* as posljedice, kao grom iz vedra neba odjeknula je u školama druga njegova izjava. U želji da uvijek iznova impresionira javnost svojim poznavanjem „svoga i svačega” zaletio se s hrvatsko-finskom povijesnom usporedbom. Na prvi pogled ništa strašno. Svakom, stvarno svakom, nešto se slično može dogoditi. Birajući Milanovića, glasači su jako dobro znali, da ne biraju povjesničara, nego pravnik sa skromnim radnim iskustvom u državnoj upravi. Ono što birači nisu mogli znati je da će dotični na korektnu reakciju stručnjaka, u ovom slučaju profesora povijesti, reagirati i povrijeđeno i nadmeno. To što netko radi u seoskoj školi, a naš kolega Bruno Berger radi baš u takvoj školi, nikako ne znači da se ne radi o stručnjaku čiju bi dobronamjernu ispravku premijer trebao i prihvatiti i na njoj se uljudno zahvaliti. Umjesto jednog i drugog, premijer se obrušio na „stručnjaka iz Špičkovine i Vukovine”. Tisuće i tisuće učitelja i nastavnika, izvrsnih stručnjaka u svome poslu, s pravom su se našli i omalovaženi i pogodeni ovom premijerovom izjavom.

Nakon ovih dviju najnovijih premijerovih izjava, ozbiljno je narušen preostali Milanovićev ugled među prosvjetarima. „Pa što” – možda će netko reći – „premijeru ne mora bit važno što o njemu misle učitelji!”. Možda je taj netko i u pravu? Ipak, ja pripadam onima, nakon svega ovoga još malobrojnijima, koji nekako misle da se radi o uvredama koje su rezultat niza nespretnih i nesretnih okolnosti.

Na premijeru je, nitko to drugi osim njega ne može učiniti, da se učiteljima i nastavnicima ispriča i objasni je li riječ o jednom ili o drugom. Šutnja, u ovoj situaciji nije ni „zlatna”, niti Milanovićev saveznik. Šutnja je odgovor. Štoviše, više od odgovora!

PREPOROD PREDSTAVIO PRIJEDLOG PROMJENA U POSTOJEĆEM SUSTAVU KAŽNJAVANJA UČENIKA

Pedagoškim mjerama do boljeg stanja u školstvu

Na tiskovnoj konferenciji održanoj 2. travnja Sindikat Preporod je predstavio vlastiti Prijedlog promjena u postojećem sustavu kažnjavanja učenika, dokument koji se, kako je rečeno dosta dugo kuhao, jer se u sindikatu svakodnevno i već dulje vrijeme susreću s različitim pritužbama od strane učitelja koji ističu da je stanje u školama neodrživo zbog povreda učeničkih dužnosti, neispunjavanja učeničkih obveza i nasilničkog ponašanja. Kako je rekao Željko Stipičić, predstavljajući Prijedlog, uvijek se pitamo što možemo napraviti i možemo li uopće nešto napraviti da se stanje promijeni.

– Prosvjetne vlasti u posljednjih su nekoliko godina samo evidentirale problem i bavile se statistikama i brojkama koje govore da je neželjenih pojava u našim školama iz godine u godinu sve više, da je nedisciplinacija učenika u porastu. Zato mi želimo kroz neka konkretna rješenja učiniti da stanje bude bolje te da neželjenog ponašanja bude što je moguće manje – rekao je Stipičić.

Pedagoškim mjerama mi u Preporodu pristupamo i kao problemu i kao rješenju problema. Očito je da postojeći sustav pedagoških mjera ne ispunjava osnovni cilj zbog kojih postoji - a to je osiguravanje primjerenih uvjeta odvijanja odgojno-obrazovnog procesa. S druge strane jasno je da se upravo poboljšanjem postojećih mjera stanje može značajno popraviti. Valja priznati da nema jednostavnih rješenja, jer sustav pedagoških mjera gotovo je nepromijenjen nekoliko desetljeća. U rasponu od opomene do preseljenja u drugu školsku ustanovu ili isključenja iz srednje škole smjestilo se nekoliko pedagoških mjera kojima se i sankcionira učenikovo neprihvatljivo ponašanje i valorizira stupanj učenikova neprihvatljivog ponašanja. Također, svakom se

Očito je da postojeći sustav pedagoških mjera ne ispunjava osnovni cilj zbog kojih postoji, a to je osiguravanje primjerenih uvjeta odvijanja odgojno-obrazovnog procesa. S druge strane jasno je da se upravo poboljšanjem postojećih mjera stanje može značajno popraviti

pedagoškom mjerom šalje i važna poruka svim ostalim učenicima što će im se dogoditi ako se budu neprimjereni ponašali ili ne izvršavali svoje obveze. U potrazi za boljim rješenjima od postojećih, iz škola u kojima djeluje Preporod pristigli su brojni prijedlozi među kojima je i desetak prijedloga koji su predstavljani na konferenciji za tisak.

Mi u Preporodu nismo, uvodno je istaknuo Stipičić, za uvođenje nekih novih mjera jer postojeće mjere je moguće učiniti daleko efikasnijima. Stipičić je nastavio: Najteže pedagoške mjere ne bi se trebale odnositi na nastavnu godinu, nego na obrazovni ciklus u kojemu ih je neki učenik dobio. Teška ili najteža pedagoška mjera prenosila bi se iz razreda u razred. Sada se završetkom nastavne godine brišu izrečene pedagoške mjere i učenik u novi razred kreće „čist”. Prenosjenjem odgojne mjere npr. strogog ukora ili opomene pred isključenje, učenik bi znao da u novoj godini ne smije činiti sve ono zbog čega su mu ove mjere izrečene. Važno je da bi se trebalo uvesti efikasniji sustav ublažavanja težih pedagoških mjera i ukidanja blažih pedagoških mjera. Predloženim promjenama ne smije se dovesti u pitanje poticajni karakter pedagoške mjere.

Ključno mjesto u prijedlogu Preporoda je da izrečene pedagoške mjere moraju utjecati na ocjenu iz vladanja, a da o ocjeni iz vladanja ovisi i opći uspjeh učenika. Ako je učeniku izrečena pedagoška mjera to se mora odraziti na uspjeh iz vladanja i ne može biti

prepušteno nečijoj dobroj volji. Smanjena ocjena iz vladanja mora utjecati na opći uspjeh učenika. Ne može učenik imati odličan uspjeh i to 5,00 a da istodobno ima izrečen strogi ukor ili opomenu pred isključenje. To je važno i pri upisima u srednje škole ili na fakultete. Ocjena iz vladanja bi u mnogim slučajevima postala presudnim faktorom u rangiranju učenika ili budućih studenata. Važno je to i za buduće poslodavce, jer će učenik sa slabijom ocjenom iz vladanja imati slabije šanse za zaposlenje. Također, sve bi informacije o izrečenim pedagoškim mjerama morale pratiti učenika kroz cjelokupno njegovo školovanje.

Preporod predlaže još neke važne promjene i kod najtežih pedagoških mjera. Uz mjeru isključenja iz škole s pravom polaganja razrednog ispita trebalo bi ići i plaćanje troškova provedbe tih ispita. Osobito kada je riječ o učenicima čiji su roditelji boljeg imovnog stanja. Za učenike koji fizički nasrnu na nastavnika Preporod predlaže isključivanje bez prava polaganja razrednih ispita. Možda će se ovo nekima učiniti preradikalnim prijedlogom, ali stvari su se otele kontroli i otišle predaleko, priznali mi to ili ne - istaknuo je Stipičić

Predlaže se, također, da se ubrzaju procesi u donošenju pedagoških mjera i da se čak i preseljenje učenika u drugu školu riješi u sedam dana, a ne u sedam mjeseci, kao što se to sada često događa. Sindikat se zalaže za ukidanje produženog stručnog postupka kao mjere jer ona je samo donijela nered u sustav sankcioniranja učenika. Ovom se je mjerom samo umjetno smanjio broj kazni u školama jer učitelji i nastavnici, zbog iscrpljujućeg administriranja, nerijetko sami odustaju od izricanja mjere.

Sve prijedloge Sindikat Preporod je 2. travnja uputio ministru Jovanoviću. Na prosvjetnim je vlastima ili da ozbiljno razmotre prijedloge koje im Preporod šalje ili da ignoriraju, odnosno odbace predložena rješenja. Ako se u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta odluče za ovo drugo, središnje prosvjetne vlasti preuzimaju i potpunu odgovornost za nerješavanje jednog od najozbiljnijih problema s kojim se osnovno i srednje školstvo suočava – zaključio je Stipičić.

Milan Novčić

UZ NAJAVU DUGOTRAJNOG ŠTRAJKA U ZADNJIM TJEDNIMA NASTAVE

Quo vadis

Kako smo bliže 1. svibnju, međunarodnom prazniku rada, tako se intenzivira djelatnost sindikata i sindikalnih središnjica. Latinska sentencija iz naslova, koja me podsjeća na istoimeni film o progonu kršćana, čini mi se prigodna za situaciju u kojoj se nalazi naša sindikalna scena. U povijesti hrvatskog sindikalizma trenutak nikada nije bio složeniji, socijalno teži, sindikalno izazovniji i zahtjevniji. Uistinu, kamo idemo i kako ćemo ispuniti svoju sindikalnu zadaću u ovim izazovnim i teškim vremenima za radnike općenito? Vremena su preoblična za davanje neodgovornih i lažnih obećanja, brzopletih i nepromišljenih akcija. Upravo ovih dana svjedoci smo brojnih izjava i najava sindikalnih aktivnosti u rasponu od prosvjeda do dugotrajnog štrajka.

Sindikalna scena sve se više politizira, izlazi iz sindikalnih okvira što potvrđuju i izjave nekih sindikalnih čelnika. Razumljivo je da u svakom sindikalnom djelovanju ima politike, ukoliko ovaj pojam shvatimo u izvornom grčkom smislu, kao nastojanje da se uredi zajednički život zajednice. Međutim, unutar zajednice postoje različiti partikularni interesi koji se onda navode i promiču kao opći i nacionalni interes. Obrazovanje i prosvjeta kao jedan od tih partikularnih interesa trebao bi za male nacije kao što je naša u 21. stoljeću biti prvorazredni nacionalni interes i politički cilj.

U javnosti se stalno poistovjećuju, izjednačuju državne i javne službe što zbunjuje građane i ljuti nas prosvjetare. Situacije su u svakoj od ovih djelatnosti dijametralno različite – od preplaćenih i rastrošnih javnih poduzeća, glomazne i skupe javne uprave, neorganiziranog zdravstva do potplaćene i ponižene prosvjete. Upravo su obrazovanje

i prosvjeta, unutar državnih i javnih službi, tijekom cjelokupne povijesti suvremene hrvatske države, dakle 22 godine, sustavno devastirani, podcijenjeni. Od svih državnih i javnih službenika prosvjetari imaju najviše prava na iskazivanje svih oblika nezadovoljstva, uključujući krajnji oblik sindikalne borbe – štrajk.

Nemam nikakvih sumnji oko toga jesu li naše sindikalne akcije opravdane. No, hoće li ih stvarno i biti ovisit će o odluci svakoga od nas

Zaposleni u obrazovanju, ponajprije u srednjim školama, mogu napraviti najviše štete i izvršiti najveći pritisak na svog nezavršnog poslodavca (Vladu RH) štrajkaajući krajem nastavne godine, odnosno u vrijeme kada se provodi državna matura. Štrajk prosvjetara u zadnjim danima nastave nesumnjivo predstavlja „najjače oružje i proizvođača najvećeg kaosa u sustavu“, najviše senzibilizira javnost i prisiljava Vladu da pristane na sindikalne zahtjeve. Na žalost, rezultati svih naših dosadašnjih sličnih sindikalnih akcija uvijek su bili linearno povećanje plaće svim službama, odnosno

da smo redovito sa svakim novim povećanjem svojim plaćama još više zaostajali u odnosu na ostale. Dodatno smo ponižavani čak i na način da je smanjenje naših plaća javno predstavljano kao povećanje.

Zbog svega ovoga nikako u sindikatima ne smijemo smetnuti s uma da će svaki naš krivi potez i korak imati nesagledive posljedice za sindikalno članstvo i sindikalnu scenu. Osobno prihvaćam sve oblike pritiska, od prosvjeda do štrajka do ispunjenja zahtjeva na kraju školske godine ili u vrijeme državne mature. Podudara li se moj stav sa stavom većine u zbornicima? Vjerojatno ne. Sjetimo se samo štrajka do ispunjenja zahtjeva 1994. godine. Vrlo teško je izdržati sve pritiske od strane medija, javnosti, ravnatelja, roditelja, politike. Najgore je kada se našim legitimnim i pravednim ciljevima pridruže razne organizacije (nevladine udruge) koji svoje političke i druge interese pokušavaju prikazati kao naše pa postavljamo „antidržavni elementi“, rušitelji Vlade i Države.

Već sada vidim mnoštvo svojih kolegica i kolega koji izražavaju empatiju, sućut i razumijevanje prema učenicima tipa „pa nisu djeca kriva, upropastiti ćemo im život ako ne izađu na maturu“ ili „tražimo kruha preko pogače kraj tolikog broja nezaposlenih“. U dugotrajnom štrajku opravdano nezadovoljstvo u pozitivna energija se brzo potroše, nakon dan, dva pojavljuju se prvi štrajkolomci, potpora javnosti slabi, jača politički i medijski pritisak. Pritisak sindikalnog članstva prema poslodavcu, nakon svakog neuspješnog štrajka, promeće se u pritisak članstva prema svojim sindikalnim organizacijama (plaćanje štrajka). Na kraju, ostaje mi još jednom ponoviti da nemam nikakvih sumnji oko toga jesu li naše sindikalne akcije opravdane. No, hoće li ih stvarno i biti ovisit će o odluci svakoga od nas.

Hrvoje Tomljanović

MUKE PO SATNICI

Vi koji ulazite, ostavite svaku nadu

Citata velikog talijanskog majstora pera trebali bi se sjetiti svi oni kojima je ikad pala na um plemenita i autodestruktivna misao da karijeru ostvare u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu. Isti bi citat, kao upozorenje trebalo uklesati na portalu iznad vrata visokog doma u kojemu zarađujem kruh svoj svagdašnji. Ime škole nije toliko važno, ime glavnog negativca pogotovo nije vrijedno spomena, jr će se dotični i sam prepoznati u svojim (ne) djelima, a sve ono što se dešava nakon prolaska kroz rečena vrata čovjeka vrlo brzo stane podsjećati na deveti krug Danteova *Pakla*. Nekoga, možda, i na Orwellovu *Životinjsku farmu*.

I u ovoj je školi, kao i u dobrom dijelu hrvatskih škola, na djelu prosvijećeni apsolutizam. Školom se upravlja po uzoru na despocije, a školska tiranija podrazumijeva jednog lokalnog šerifa. Neka to za potrebe ovog članka bude – ravnateljica! Malo je vjerojatno da je ikad čitala Machiavellija, no školom upravlja kao da ima tri doktorata iz metoda vladanja koje je opisao gore spomenuti.

Modus operandi sličan je kao i u većini drugih škola u kojima su ljudi prisiljeni trpjeti one s viškom ambicija, a ogromnim deficitom ne samo kompetencija, već i elementarne ljudskosti. Prvo se valja okružiti svitom poslušnika, onih kojima je umjetno *napumpana* satnica, povoljan raspored sati i milost dragog

vođe važnija od osobnog dostojanstva i vlastita obraza. Potom se svoje ljude instalira na sve školske funkcije s kojih se može nadzirati rad ravnatelja. Različiti su načini za to. U ovoj nesretnoj školi to se radi onemogućavanjem glasovanja za navedene školske funkcije svih onih koje se ne može kontrolirati. Sjednice koje su redovne u pravilu budu radnim danom u večernjim satima. No, ako se na sjednici mora provesti izbor u neki školski organ, tada se u nas takve sjednice redovito sazivaju petkom nakon 6. sata, jer su tada nepoćudni kolege zauzeti obvezama u drugim školama, te ne mogu omesti planirani izbor na funkcije onih koji su u milosti.

Kad se ravnateljica tako osigura, onda školu može voditi kao vlastitu *prčiju*. U školskim krugovima kako na otoku, tako i izvan njega dobro je poznat beskrajn niz teško objašnjivih i beskrupuloznih pojava u predmetnoj osnovnoj školi – mobbinga, dodjeljivanja razredništva po babi i stričevima i ne vodeći računa o interesima učenika, neprijavlivanja tehnoloških viškova u Ured državne uprave po zakonu, naplaćivanja članarine učenicima za školsku knjižnicu, a kruna je namjerno i svjesno zakidanje dijela zaposlenika za plaću. Upravo to zadnje želim ovom prilikom detaljnije obrazložiti.

Krajem rujna primio sam Rješenje o tjednom zaduženju, koje je glasilo na 33 sata. Nakon što sam isto proučio, zaključio sam kako moje

Rješenje mora biti na 35 sati. Kontaktirao sam pravnu službu sindikata Preporod, proučio KU, i utvrdio da sam zakinut za satnicu. Stoga sam, vodeći računa o rokovima, 12. listopada zatražio razgovor s ravnateljicom, te je upozorio na uočenu nepravilnost. Pogađate, nije se ni potrudila provjeriti u KU, već sam lagano dobio *pedalu*.

Obraćam se školskom odboru, koji prema pravnim aktima ima pravo i dužnost riješiti pritužbe radnika vezane uz prava iz radnog odnosa. Pritom tražim od predsjednice odbora da mi se omogući prisustvovanje sjednici odbora u dijelu koji se odnosi na moj Prigovor. Statut naše škole to, naime, dopušta. Jasno ko dan, ali opet dobivam košaricu, uz obrazloženje kako nema potrebe da budem prisutan, jer sam svoj zahtjev za povećanjem norme detaljno obrazložio i jer je cijela stvar posve jasna. Naravno, odbijen sam jer su mudro zaključili kako je ravnateljicu stajalište isuviše slabo da bi izdržalo argumentiranu raspravu na odboru.

Kako bilo, odbor se sastaje 5. studenog i ja za nekoliko dana dobivam pisano očitovanje – oni nisu mogli donijeti odluku, te je ravnateljici dano dodatno vrijeme da zatraži stručno mišljenje glede moje satnice?! Nisam mogao vjerovati, normalnom čovjeku ovo teško da može biti shvatljivo. Nije mi dopušteno prisustvovanje sjednici školskog odbora jer sam navod-

no sve detaljno objasnio, a potom oni ne znaju donijeti odluku?! Ravnateljica škole nije početnik na toj funkciji, pa zar uistinu ne zna izdati pravno valjano Rješenje o tjednom zaduženju? Kako je znala za druge kolege (iako nije, i dio njih je oštetila)? I ako već ne zna, nije li od mog razgovora s njom, 12. listopada, do sjednice odbora 5. studenog bilo sasvim dovoljno vremena da se raspita? Uostalom, ja sam se kristalno jasno pozvao na članke KU (82. – 85.), trebali su samo pročitati te članke i sve bi bilo jasno. Kako se predsjednica školskog odbora priprema za sjednice ako danima nije mogla pročitati KU i vidjeti na što se ja to pozivam? To su ljudi koji vode školu, a nisu kadri riješiti jednostavno pitanje određivanja nečije satnice?

No, dobro, dali su lokalnom šerifu s početka priče dodatno vrijeme da se raspita. Od 5. studenoga dugo se vremena nije desilo ništa. U međuvremenu je moj sindikat, Preporod, obavijestio o svemu i prosvjetnu inspekciju. Ravnateljica i dalje nije znala riješiti moj tako kompliciran slučaj. U svim tim gadarijama isuviše je usklađenog djelovanja školskih organa da bih sve pripisao neznanju. Jedini organ koji nije sudjelovao u tim radovima bio je, po svemu sudeći – mozak! I sve to vrijeme ja sam, i ne samo ja, bio financijski oštećen zbog nezakonito umanjene satnice. Jedina svijetla točka u ovoj mračnoj priči bio je

iznimni angažman mog sindikata, osobito voditelja ureda u Splitu, Sebastijana Troskota. Njegov trud i savjeti bili su mi od velike pomoći.

Napokon, nakon razgovora s prosvjetnom inspekcijom, ravnateljica je kapitulirala, te mi je 28. veljače, nakon gotovo četiri mjeseca, izdala Rješenje na 35 sati. Pogađate već, samo Rješenje, ali ne i novi Ugovor o radu, ili barem aneks starog. Dakako, ni na kraj pameti joj nije bilo da mi se ispriča zbog svoje greške (namjere)! Jasno, ja sam u dopisu inspekciji zatražio i nadoknadu financijske štete zbog isplaćivanja umanjene plaće sve to vrijeme. Sasvim je moguće da cijeli slučaj dobije i sudski epilog!

Nikome, ponajmanje predsjednici školskog odbora, ne pada na pamet da zbog svega, ponajviše zbog ogluhe ravnateljice na nalog školskog odbora, zatraži njenu odgovornost. I Ministarstvo bi moralo reagirati ili barem propitati kakvi to ljudi vode naše škole. U svemu je tome pohvalna ministrova izmjena načina biranja ravnatelja škole, i demokratiziranje cijelog tog procesa. No, praksa iz mnogih škola svakodnevno dokazuje da je prijeko potrebno ograničavanje mandata ravnatelja na maksimalno dva. Svaka vlast čovjeka uglavnom kvari. No, ako je dotični iskvaren sam po sebi, tad cijela stvar poprima razmjere epidemije. Stoga – krajnje je vrijeme da se djeluje!

I. P.

REAKCIJA NA TEKST IZ VEČERNJEG LISTA

Profesorska plaća za 700 kuna veća od radničke

Javljam se u svezi članka objavljenog u „Večernjem listu” dana 19. ožujka 2013. pod naslovom „Profesorska plaća 700 kuna veća od radničke”. U tom članku navedeni su podaci posljednjeg istraživanja Državnog zavoda za statistiku o mjesečnim plaćama prema stupnju stručne spreme. Prema tim podacima zaposleni s visokom stručnom spremom mjesečno zarađuju oko 8300 kuna neto, zatim osobe s višom stručnom spremom oko 6400 kuna, a na trećem mjestu su visokokvalificirani radnici čija je plaća otprilike 5800 kuna.

Što je u tekstu sporno i zašto sam imala potrebu osvrnuti se i demantirati članak cijenjene novinarkice Ljubice Gatarić? Jednostavno zato jer taj članak ne odgovara istini barem što se tiče zaposlenih u školstvu, poglavito prosvjetnih djelatnika, a upravo u naslovu članka spominje se razlika u plaći profesora i radnika. Vjerujem da ta usporedba nije bila zlonamjerna, dapače mislim da je namjera novinarkice bila ukazati na podcijenjenost profesorskih plaća, ali realno stanje još je gore od prikazanog u članku. Naime, razlika između plaće profesora i visokokvalificiranog radnika nije 700 kuna u korist profesora, nego te razlike gotovo i nema ili je svedena na najmanju moguću mjeru.

Krenut ću s osobnim primjerom. Profesorica sam u srednjoj školi s 23 godine radnog staža. Moja plaća iznosi 5.788,82 kune što je čak manje od plaće visokokvalificiranog radnika sudeći po podacima Državnog zavoda za statistiku. Također treba spomenuti plaće i ostalih zaposlenih u školstvu koje su također manje od plaća iste stručne spreme zaposlenih u drugim djelatnostima. Primjerice, pravnik u školi s 25 godina službe ima plaću 5.832,96 kune, a administrator sa srednjom stručnom spremom 3.989,12 kune.

Situacija s plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama od 1. ožujka postala je još i gora. Naime sada će i nenastavnom osoblju ionako male plaće biti smanjene za 3 posto. Neistinita je i informacija kako se jedino učiteljima i nastavnicima plaće neće smanjivati nego će se čak i povećavati. Naime, još u srpnju prošle godine jedino su učiteljima i nastavnicima plaće smanjene umanjnjem njihovih koeficijenata, ovisno o godinama staža, od 3 do čak 9 posto.

Podatke koje sam navela vrlo je lako provjeriti u svakoj školi te se čudim da autorica spomenutog članka nije to učinila zbog vjerodostojnosti napisanog, već je koristila samo podatke Državnog zavoda za statistiku koji

USPOREDBA PLAĆA KOJE BI IMALI S DODATKOM OD 3,5,7,9 % I SADAŠNJE PLAĆE-plaća za 3. mjesec						
Nastavnik	Bez umanjnja od 3,5,7,9,% (da je to ostalo)		Sadašnji koeficijenti i bruto plaće		smanjenje	
Stož-god.	koeficijent	Bruto plaća	koeficijent	Bruto plaća	Razlika plaće	U postotku
1	1,473	7525	1,462	7474	-51	0,67
10	1,564	7990	1,528	7808	-182	2,33
20	1,743	8904	1,665	8507	-379	4,66
30	1,920	9808	1,808	9236	-572	6,19
35	1,998	10207	1,881	9612	-595	6,19
Aadmi- strator	Prije umanjnja (stari koeficijent)		Sadašnji koeficijenti i bruto plaće		Razlika plaće U postotku	
Stož-god.	koeficijent	Bruto plaća	koeficijenti	Bruto plaće	manje kuna	
1	0,971	4960	0,942	4811	149	3
30	1.2	6130	1,164	5946	184	3
Spremačica						
staž						
1	0,708	3617	0,687	3509	108	2,99
30	0,875	4470	0,849	4336	134	2,99

Tablicu priredio Ivan Korotaj

vjerojatno i nisu pogrešni kad se računaju prosječne plaće u državi s obzirom na stručnu spremu. Ipak, podsjetimo se stare izreke: „Statistika je netočan zbroj točnih podataka”. Naime, u našoj zemlji koju neki vole nazivati „zemljom znanja” plaće prosvjetnih djelatnika oduvijek su bile ispod razine

plaća ostalih zaposlenih u javnom i državnom sektoru. Iako su odgoj i obrazovanje djelatnost s najvećim brojem ljudi koji imaju visoku stručnu spremu, s vremenom se uvrijedilo da se plaće profesora uspoređuju s plaćama prodavača, dostavljača ili pak VKV radnika, uz dužno poštovanje spomenutih. Drugim

riječima, kad je već došlo do te neprimjerene usporedbe, važno je istaknuti kako profesori ne bi imali ništa protiv da imaju 700 kuna veću plaću od radnika, ali da bismo mi prosvjetari došli do te razine plaće, kako sada stvari stoje, još ćemo se morati dobro strpjeti.

Vesna Brkljačić

PRENOSIMO IZ „SLOBODNE DALMACIJE”

Jovanović uzeo, a sindikat im vraća

Dogodilo se i to – prvi put u Hrvatskoj sindikati obrazovanja donijeli su odluku da će iz vlastitih blagajni nadoknaditi štetu svojim članovima koji su sudjelovali u velikom štrajku u školama 29. studenoga prošle godine. Na taj simboličan datum iz nekih drugih vremena prosvjetni su sindikati, naime, organizirali štrajk u svim obrazovnim ustanovama, od škola do fakulteta i znanstvenih instituta, u kojemu je, prema sindikalnoj evidenciji, sudjelovalo oko 70 tisuća zaposlenika.

Rečeno-učinjeno

Štrajkalo se, među ostalim, zbog Vladina otkazivanja Temeljnog kolektivnog ugovora za javne službe te ukidanja dodatka od 3, 5, 7 i 9 posto, zbog čega su dijelu prosvjetara plaće umanjene i do 800 kuna. Resorni ministar **Željko Jovanović** tada je odlučio poručiti da sudjelovanje u štrajku neće biti plaćeno! Rečeno-učinjeno, a školski su računovođe dobili zadatak obračunati plaću umanjenu za satnicu provedenu u štrajku.

No, četiri obrazovna sindikata odlučila su posegnuti u budžete svojih vodstava (i(li) podružnica, te, ovisno o odluci svojih tijela, nadoknaditi članovima te iznose. Ukupno gledano, njihove će blagajne olakšati za nekoliko milijuna kuna, no precizne iznose teško je navesti jer sva-

ki od sindikata ima drukčiju „računicu”, a iznosi oduzimani učiteljima i ostalim zaposlenicima također su različiti. Sindikati blagajne uglavnom pune od članarina, a primjerice u najvećem sindikatu u osnovnim školama, Sindikatu hrvatskih učitelja koji broji oko 28 tisuća članova, kažu kako im je potrebno više od četiri godine da prikupe iznos novčanih sredstava u štrajkaškom fondu potreban da bi se svakom članu mogla isplatiti jedna dnevnicu.

Učenici uskraćeni za gradivo

Dan proveden u štrajku, čini se, neće biti ni naknadno odrađen, kažu neki nastavnici s kojima smo razgovarali, što znači da ove godine plan i program u školama neće biti u cijelosti realiziran.

– Većina škola koje su tražile da se taj dan odradi subotom nisu dobile suglasnost Ministarstva. Nadoknada se tretira kao prekovremeni rad, koji je plaćen 50 posto više, pa se valjda u Ministarstvu boje da na kraju ne bi platili više nego dan proveden u štrajku. To je kažnjavanje učenika koji će biti uskraćeni za gradivo – smatra Željko Stipić.

Veliko vijeće Sindikata hrvatskih učitelja donijelo je odluku da se svakom članu sindikata koji je sudjelovao u štrajku 29. studenoga iz štrajkaškog fonda iz štrajkaškog fonda isplatiti 60 posto neto iznosa koji mu je oduzet, a preporuka je da preostalih 40 posto isplati podružnica. – Ništa nismo vraćali dok iz škola nismo dobili točne iznose za svakog pojedinačnog člana, ovjerene od strane škole. Isplaćivali smo ukupne iznose oduzete dnevnicu, a oni su se, primjerice, za čistačice kretale od 30 do 50 kuna, a za učitelje i do 300 kuna – ističe bivši predsjednik SHU-a **Zvonimir Laktašić**. Između 20 i 23 tisuće članova toga sindikata sudjelovalo je u štrajku, kaže, pa će za nadoknade ukupno trebati više od milijun kuna.

Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama odlučio je, pak, nadoknaditi oduzeto samo najugroženijim članovima, a dnevnicu će im biti isplaćene iz sredstava podružnica. Nezavisni sindikat visokog obrazovanja nadoknadiće dnevnicu članovima ovisno o vremenu provedenom u štrajku, dok će školski sindikat Preporod ukupno isplatiti 700 tisuća sindikalnih kuna.

– Odlučili smo isplatiti svim članovima koji su sudjelovali u štrajku jednake

iznose, i to stotinu kuna iz sindikata te još 50 kuna iz podružnica. Spremačicama će to biti više, a učiteljima nešto manje od dnevnicu za dan proveden u štrajku. Kad smo utvrđivali te iznose, vodili smo računa da ostane toliko sredstava da možemo pretrpjeti još nekoliko takvih udara – kaže **Željko Stipić**, predsjednik Preporoda, dodajući kako novac koji su štedjeli godinama sada vraćaju članstvu.

Bivši ministri osjetljiviji

U sindikalnim redovima slažu se da je neplaćanje štrajka bilo, zapravo, kažnjavanje sindikata i radnika u prosvjeti.

– To je bilo kažnjavanje štrajkaša. Vrlo nepromišljeno rješenje koje je potvrdilo da u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta rade ljudi koji ne poznaju sustav – kaže **Branimir Mihalinec**, predsjednik NSZSS-a.

– Ova je vlast pokazala upravo na tom primjeru svoju ružnu narav: radi se o kazni i odmazdi. Štrajk je bio zakonito organiziran i opravdan, zašto bi inače Vlada sada donosila nove koeficijente za zaposlene u obrazovanju? U Hrvatskoj ni prije nije bilo novca, ali su bivši prosvjetni ministri bili puno osjetljiviji – kaže Željko Stipić.

Marijana Cvrtila

6. ožujka U Osnovnoj školi Ivanovec održan zajednički sastanak osnovnoškolskih i srednjoškolskih povjerenika Međimurske županije. Na sastanku je predsjednik Sindikata upoznao povjerenice i povjerenike sa sadržajem njegovog godišnjeg izvještaja koji je Glavno vijeće prihvatilo na svojoj 8. sjednici. Županijska povjerenica Irena Levačić podnijela je godišnji izvještaj o radu, a prihvaćeni su Financijski izvještaj za 2012. i Financijski plan za 2013. godinu Županijskog vijeća osnovnih škola Međimurske županije.

7. ožujka Pod vodstvom zamjenice županijske povjerenice Dubravke Pšeničnik održano u Sisku Županijsko vijeće Preporoda za Sisačko-moslavačku županiju. Informacije s 8. sjednice Glavnog vijeća prenio predsjednik Sindikata. Velik je interes iskazan za predstavljene moguće zajedničke aktivnosti sindikata državnih i javnih službi. Pitanja za pravnicu sindikata odnosila su se uglavnom na provedbu izbora za predstavnika radnika u školskom odboru.

8. ožujka Predsjednik Sindikata, na poziv povjerenice Draženke Polović, sudjelovao na sastanku novoosnovane podružnice Preporoda u Ekonomsko-turističkoj školi u Karlovcu. Na sastanku je predstavljeno djelovanje Sindikata. Govorilo se i o posljedicama korekcije koeficijenta i statusnim problemima zaposlenih. Nakon sastanka podružnice održan je konzultativni sastanak s povjerenicima Preporoda u Karlovačkoj županiji.

11. ožujka U Rijeci, pod vodstvom Gorana Kauzlarica, održano Županijsko vijeće Primorsko-goranske županije, a u Puli, pod vodstvom Igora Jovanovića, Županijsko vijeće Istarske županije. Na oba županijska vijeća sudjelovali su pravnic i predsjednik Sindikata. Prije sastanka u Rijeci održana tiskovna konferencija: „Prikrivanje prave istine o učiteljskim i nastavničkim plaćama“.

12. ožujka Održan sastanak predstavnika dijela sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Na sastanku se ponovno razgovaralo o mogućim zajedničkim aktivnostima i organizacijski zajedničkih skupova za sindikalne povjerenike. Zagreb, Split, Rijeka i Osijek određeni su kao gradovi u kojima bi se u travnju organizirali zajednički skupovi. Nisu prihvaćeni prijedlozi predstavnika Preporoda da se u aktivnosti uključe predstavnici svih sindikata, da se sindikati pokušaju povezati s pojedinim građanskim udrugama i da se organizira, sredinom travnja, zajednički prosvjed u Zagrebu na kojem bi sudjelovali članovi svih sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama.

13. ožujka Na poziv županijskog povjerenika Darka Ciglenečkog, predsjednik Sindikata u Orosavlju je sudjelovao u radu Županijskog vijeća Krapinsko-zagorske županije. Povjerenice i povjerenici su se obvezali propitati svoje članstvo o njihovoj spremnosti za sudjelovanje u predstojećim sindikalnim aktivnostima.

15. ožujka Osnovana podružnica Preporoda u Osnovnoj školi Sesevetska Sela. Za povjerenicu izabrana Nataša Grubišić, a za zamjenicu povjerenice Mirta Grgić Mešić. Nakon osnivanja podružnice u Sesevetskim Selima, Preporod u Gradu Zagrebu djeluje u 48 osnovnoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

*** Pod vodstvom županijskog povjerenika Nevesina Vusića u IV. osnovnoj školi u Varaždinu održan sastanak sindikalne podružnice i Županijskog vijeća Krapinsko-zagorske županije. Na oba je sastanka sudjelovao i predsjednik Sindikata. Sastancima je prethodila tiskovna konferencija: „Plaće za ožujak – konačno suočavanje s istinom!“

16. ožujka U Zagrebu održana dva sastanka – sastanak Županijskog vijeća osnovnih

škola Grada Zagreba koji je vodila županijska povjerenica Gordana Kovač-Bluha i zajednički sastanak Županijskog vijeća Zagrebačke županije i Županijskog vijeća srednjih škola Grada Zagreba koji su vodile županijske povjerenice Vesna Brkljačić i Biljana Pavelić. Na sastancima je predsjednik izvjestio o sadržaju 8. sjednice Glavnog vijeća. Povjerenice i povjerenici su podnijeli izvještaje o stanju u svojim podružnicama. Također, svi su se sudionici sastanaka očitovali o prijedlozima budućih sindikalnih aktivnosti.

18. ožujka U Vinkovcima, pod vodstvom županijskog povjerenika Domagoja Bujadnovića, održano je Županijsko vijeće Preporoda za Vukovarsko-srijemsku županiju. U Velikoj Kopanici održano je Županijsko vijeće Preporoda za Brodsko-posavsku županiju. Na oba je sastanka predsjednik Sindikata izvjestio o 8. sjednici Glavnog vijeća i planovima budućih sindikalnih prosvjednih aktivnosti. Povjerenice i povjerenici su izvjestili o stanju u podružnicama. Na sastanku u Velikoj Kopanici predsjednik Sindikata se zahvalio na radu dugogodišnjem županijskom povjereniku Filipu Mamiću koji je otišao u mirovinu. Za novog županijskog povjerenika izabran je Dario Mamić, povjerenik Osnovne škole Ivan Filipović iz Velike Kopanice.

19. ožujka U Splitu je održano Županijsko vijeće za Splitsko-dalmatinsku županiju. Sastanak je vodio županijski povjerenik Vladimir Gudelj Velaga. Na sastanku su povjerenice i povjerenici podnijeli izvještaj o stanju u svojim podružnicama. Također, na sastanku se pojedinačno izjašnjavalo o spremnosti članova podružnice za sudjelovanje u budućim sindikalnim aktivnostima. Na kraju sastanka predsjednik Sindikata se zahvalio umirovljenim bivšim povjerenicima: Vlasti Vujković iz OŠ Bol i Vanji Akrap iz OŠ Kman-Kocunar, te umirovljenim bivšim povjerenicima Mirku Ceglec iz OŠ Plokite i Silviju Miroševiću iz OŠ Vjekoslava Paraća iz Solina.

20. ožujka U Splitu Preporod održao konferenciju za novinare: „Rasipnošću protiv štednje“. O uštedama na plaćama i materijalnim pravima, predsjednik Preporoda je govorio u kontekstu uvođenja „sportskih mirovina“ i „obljetničarskih naknada“.

21. ožujka Predsjednik Sindikata sudjelovao u radu Županijskog vijeća Križevačko-koprivničke županije. Sastanak je u križevačkoj Srednjoj gospodarskoj školi vodio županijski povjerenik Toni Svoboda. Nakon predsjednikova izvještaja o radu sindikata u 2012. i izvještaja o budućim sindikalnim akcijama, povjerenice i povjerenici su podnijeli izvještaje o stanju u podružnicama.

22. ožujka U osječkoj Osnovnoj školi Dobriše Cesarića održana je konferencija za novinare „Uvrede umjesto isprika“. Potom je, pod vodstvom povjerenika Branka Baraća, održan sastanak Županijskog vijeća za Osječko-baranjsku županiju. Nakon uvodnog predsjednikovog izlaganja uslijedila je rasprava i izvještaji povjerenica i povjerenika o trenutnom stanju u njihovim podružnicama.

26. ožujka Održan sastanak predstavnika dijela sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Na sastanku su dogovoreni zajednički sastanci povjerenica i povjerenika u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu. Predstavnik Preporoda je otklonio mogućnost da i povjerenice i povjerenici Preporoda sudjeluju na ovim sastancima. Naime, izjašnjavanje koje se namjerava na ovim sastancima provoditi, Preporod je, gotovo u cijelosti, proveo u proteklih nekoliko tjedana.

2. travnja Na konferenciji za novinare, održanoj u Zagrebu, Preporod javnosti predstavio niz prijedloga, čijim bi se prihvaćanjem značajno unaprijedio postojeći sustav pedagoških mjera u osnovnom i srednjem školstvu. Istoga dana prijedlozi su upućeni i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

POZIV NA SURADNJU
Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama neka naše glasilo je kvalitetnije i raznovrsnije. Priloge šaljte na: ured@sindikat-preporod.hr

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod
Petrijnska 59a
10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod
Uredništvo: Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Trostok
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisak: Denona d.o.o.
Glasilo je oslobođeno poreza

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine klasa: 612-10/95-01-1267, ur-boj: 532-03-1/7-95-01.